

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2
(KLASY V-VIII)
W ŁAZISKACH GÓRNYCH
Geografia

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA OKREŚLAJĄ:

1. Zasady ogólne.
2. Cele nauczania.
3. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych.
4. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.
5. Warunki i tryb poprawiania ocen bieżących.
6. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności.
7. Zasady udostępniania do wglądu uczniom i rodzicom (opiekunom) sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych.
8. Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
9. Warunki i tryb uzyskania wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

1. ZASADY OGÓLNE.

- Nauczyciel i uczeń zobowiązani są do przestrzegania Przedmiotowych Zasad Oceniania.
- Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii wynikających z realizowanego programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej, niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
- Obowiązuje sześciostopniowa skala oceniania, zarówno w przypadku oceniania bieżącego (oceny cząstkowe), jak i wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
- Ocenianie jest systematyczne, a ocena otrzymana przez ucznia jest zawsze jawna.
- Uczeń zobowiązany jest do posiadania zeszytu przedmiotowego, podręcznika, zeszytu ćwiczeń oraz przyborów do pisanie.
- Uczeń aktywnie uczestniczy w lekcji, systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń oraz odrabia zadane prace domowe.

- Uczeń może zgłosić w każdym półroczu fakt nieprzygotowania do zajęć bez konieczności podawania przyczyny:

1) jeden raz przy jednej godzinie przedmiotu tygodniowo;

2) dwa razy przy dwóch lub więcej godzinach przedmiotu w tygodniu.

Zgłoszenie powinno nastąpić **przed lekcją !!!** (nie w momencie pytania nauczyciela, czy ma zadanie)

Nieprzygotowanie obejmuje brak: pracy domowej, zeszytu, podręcznika, czy też przygotowania merytorycznego do zajęć. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji w jakiegokolwiek postaci skutkuje oceną niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, czy zapowiedzianego zaprezentowania wypowiedzi ustnej.

- Uczeń, który w czasie sprawdzianu, testu, kartkówki lub innej formy pracy klasowej został przyłapany na ściąganiu, posiadaniu ściąg, komunikowaniu się z kolegą/koleżanką lub udzielaniu podpowiedzi koledze/koleżance, otrzymuje ocenę niedostateczną i nie ma możliwości poprawy tej oceny na wyższą.

- Uczeń nieobecny na pracy pisemnej ma obowiązek napisać ją na kolejnej lekcji podczas której jest obecny ; termin może ulec przedłużeniu w przypadku długotrwałej choroby ucznia.

- Jeżeli uczeń jest zwolniony z zajęć szkolnych z powodu zawodów, konkursów itp., musi pamiętać, aby uzupełnić materiał, ponieważ będzie traktowany tak, jakby był obecny na lekcji.

- Poprawione i ocenione prace pisemne powinny być oddane w ciągu dwóch tygodni. Termin ten może ulec wydłużeniu w przypadku dłuższej nieobecności nauczyciela.

2. CELE NAUCZANIA .

Na lekcjach geografii oceniane będzie:

- Stosowanie pojęć geograficznych oraz ich rozumienie.
- Znajomość, rozumienie, interpretowanie związków przyczynowo- skutkowych w obrębie środowiska przyrodniczego, gospodarczej działalności człowieka i relacji człowiek-środowisko.
- Poznanie i zrozumienie współczesnych procesów politycznych na świecie.
- Poznanie zasad racjonalnego wykorzystania środowiska przyrodniczego oraz ukazanie konieczności poszanowanie praw przyrody.

- Umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy geograficznej.
- Umiejętności obserwacji oraz wykorzystania jej wyników do wyjaśniania zjawisk i procesów geograficznych.
- Umiejętności lokalizowania miejsc i obiektów geograficznych na mapie.
- Czytanie tekstów geograficznych ze zrozumieniem.
- Umiejętność zastosowania nabytej wiedzy w praktyce.
- Aktywność na lekcjach, praca w grupach i w zespole klasowym oraz własny wkład pracy ucznia.
- Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach i estetyka wykonywanych prac.
- Zadania domowe.

3. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH.

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który (spełnia większość kryteriów):

- w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności z geografii określone programem nauczania,
- potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych,-proponuje rozwiązania nietypowe,
- wykazuje się szczególnym zainteresowaniem przedmiotem,
- aktywnie pracuje na lekcjach,-uczestniczy w zajęciach kółka geograficznego,
- bierze udział konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania geografii,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- samodzielnie interpretuje zjawiska zachodzące w przestrzeni geograficznej,
- rozumie relacje zachodzące między elementami środowiska,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- wykazuje się dużym zainteresowaniem przedmiotem,
- aktywnie pracuje na lekcji.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji zachodzących w przestrzeni geograficznej,
- poprawnie stosuje wiadomości,-samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem, atlasem i materiałami źródłowymi,
- aktywnie pracuje na lekcji.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się geografii,
- wyodrębnia, poprawnie nazywa i prosto opisuje rzeczy i zjawiska wraz z lokalizacją,
- rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela,
- analizuje podstawowe zależności,-próbuję porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w ograniczonym zakresie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki,
- posiada wiedzę i umiejętności, które umożliwiają mu świadomy udział w lekcji,
- rozwiązuje, często przy pomocy nauczyciela zadania typowe o niewielkim stopniu trudności.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej w zakresie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego z geografii,
- nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności,
- nie potrafi korzystać z podstawowych źródeł informacji geograficznej tj. map ogólnogeograficznych i map tematycznych.

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH.

1. Sprawdzian wiadomości i umiejętności:

po każdym zrealizowanym dziale. Ma formę testu (zadania zamknięte i otwarte). Wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów. Sumę tych punktów przelicza się wg obowiązujących kryteriów na ocenę.

2. Kartkówka:

obejmuje materiał nie większy niż trzy ostatnie tematy, wg potrzeb. Składa się z kilku krótkich pytań, które są punktowane.

3. Konturówka:

mapy: świata, kontynentów, Polski.

4. Odpowiedź ustna:

z trzech ostatnich tematów z uwzględnieniem podstawowych wiadomości z całego omawianego działu.

5. Zadanie domowe: w zeszycie oraz w zeszycie ćwiczeń. Uczeń ma obowiązek odrabiać prace domowe w zeszycie przedmiotowym, zeszycie ćwiczeń, na kartce lub kserokopiach z zadaniami, w zależności od zaleceń nauczyciela. Brak pracy domowej, skopiowanie jej z Internetu lub innego źródła, niesamodzielne wykonanie zadania (np. przez rodzica) lub spisanie od kolegi/koleżanki - podlega ocenie niedostatecznej (również w przypadku osoby, która udostępniła swoją pracę domową). Pracą domową może być również przygotowanie samodzielnego, dodatkowego materiału, na dany temat.

6. Praca na lekcji:

na bieżąco. Aktywność na lekcji nagradzana jest oceną. Aby otrzymać ocenę bardzo dobrą za aktywność, uczeń musi być aktywny podczas lekcji. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie zadań przy tablicy, aktywną pracę w grupach, itp. Ocenie podlegają również inne formy aktywności np. udział w konkursach z geografii, wykonywanie zadań dodatkowych, przygotowywanie pomocy dydaktycznych, sporządzanie i referowanie prezentacji. W przypadku, gdy forma aktywności ucznia polega na np. wykonywaniu zadań dodatkowych o podwyższonym poziomie trudności, czy też odnoszenie sukcesów na poszczególnych etapach konkursów geograficznych, itp. skutkuje częściową oceną celującą za aktywność lub zadanie dodatkowe. Ocena aktywności ucznia na lekcji może być również negatywna - w przypadku, gdy uczeń nie wykonuje ćwiczeń ustnych lub pisemnych, nie sporządza notatki z lekcji, nie uważa, prowadzi rozmowy z kolegą, przeszkadza, czy też dekoncentruje innych uczniów, odmawia udzielenia odpowiedzi nauczycielowi. Negatywna aktywność podlega ocenie niedostatecznej

7. Udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych:

– wg potrzeb.

W przypadku oceniania bieżącego dla poszczególnych ocen obowiązują następujące przedziały procentowe:

100% - celująca (6)

86% - 100% bardzo dobra (5)

71% - 85% dobra (4)

51% - 70% dostateczna (3)

31% - 50% dopuszczająca (2)

0% - 30% niedostateczna (1)

Dopuszcza się dodawanie do oceny znaku „+” lub „-”.

Obliczając średnią ważoną wartość oceny z plusem „+” podwyższamy o 0,5, natomiast wartość oceny z minusem „-” obniżamy o 0,25 (np. ocena 4+ przybiera wartość 4,5; ocena 4- przybiera wartość 3,75). Nie dodaje się znaku „+” i znaku „-” do oceny śródrocznej oraz do oceny rocznej.

5. WARUNKI I TRYB POPRAWIANIA OCEN BIEŻĄCYCH:

- uczeń ma prawo poprawić tylko **ocenę niedostateczną** ze sprawdzianu lub testu obejmującego większy zakres materiału w terminie do dwóch tygodni od uzyskania informacji o ocenie, termin wyznacza nauczyciel, a poprawa odbywa się podczas zajęć dodatkowych; jeżeli uczeń otrzymał inną ocenę, niż ocena niedostateczna, **nauczyciel podejmuje decyzję o jej poprawie**; ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika i do średniej ważonej wlicza się obie oceny (początkową i poprawioną), jeżeli ocena poprawiona jest równa lub niższa od oceny początkowej, wówczas jest liczona z wagą 0;
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności w umówionym terminie lub po upływie terminu na poprawę nauczyciel nie ma obowiązku wyznaczać dodatkowego terminu na napisanie sprawdzianu lub testu;
- oceny uzyskane za kartkówki nie podlegają poprawie;
- poprawie nie podlegają również oceny zdobyte za: odpowiedź ustną (chyba, że odpytywanie dotyczyło określonego zakresu materiału, było wcześniej zapowiedziane i nauczyciel odpytywał wszystkich uczniów po kolei – forma zapowiedzianej „ustnej kartkówki”), wypracowania pisemne, zadanie domowe, zadania wykonane podczas zajęć lekcyjnych, zeszyt, przygotowanie do lekcji (posiadanie wszystkich niezbędnych i wymaganych pomocy dydaktycznych, aktywność na lekcji /brak zaangażowania i inne formy aktywności);

6. ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA W PRZYPADKU JEGO DŁUŻSZEJ NIEOBECNOŚCI

- po dłuższej nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić zeszyt, ćwiczenia, podręcznik i uzgodnić termin zaliczenia materiału.

7. ZASADY UDOSTĘPNIANIA DO WGLĄDU UCZNIOM I ICH RODZICOM (OPIEKUNOM) SPRAWDZONYCH I OCENIONYCH PISEMNYCH PRAC KONTROLNYCH:

- prace kontrolne po ocenieniu są pokazywane i omawiane uczniom podczas zajęć lekcyjnych,
- rodzice (opiekunowie) mogą zobaczyć prace u nauczyciela podczas konsultacji lub zebrań.

8. ZASADY WYSTAWIANIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH:

- oceny śródroczne i roczne są podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia i wystawiane są z ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu półrocza i roku;
- ocena ustalona za drugie półrocze roku szkolnego jest oceną roczną uwzględniającą wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku;
- uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną śródroczną zobowiązany jest uzupełnić braki w materiale programowym.
- ocena śródroczna oraz roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen cząstkowych, lecz tzw. średnią ważoną. Przy wystawianiu oceny na zakończenie pierwszego półrocza oraz roku szkolnego bierze się pod uwagę wagi poszczególnych ocen - według poniższego schematu:

Forma aktywności	Waga
Sprawdziany/testy obejmujące większą partię materiału	3
Odpowiedź ustna	2
Kartkówka	2
Konturówka	2
Praca domowa	1
Aktywność i brak zaangażowania	1
Praca na lekcji czyli zadania wykonywane podczas zajęć lekcyjnych	1
Przygotowanie się i udział w konkursie	1
Udział w projektach, przedstawieniach, zadania dodatkowe – referaty, pomoce dydaktyczne	1

Średnia ważona obliczana jest według poniższego wzoru:

$$\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}$$

suma wag przypisanych wszystkim ocenom

Natomiast ocena śródroczna i roczna ustalana jest na podstawie poniższych przedziałów:

Średnia ważona	Ocena
$W < 1,60$	niedostateczny
$1,61 \leq W < 2,60$	dopuszczający
$2,61 \leq W < 3,60$	dostateczny
$3,61 \leq W < 4,60$	dobry
$4,61 \leq W < 5,50$	bardzo dobry
$W \geq 5,51$	celujący

- Ocena roczna jest średnią ważoną wszystkich ocen cząstkowych zgromadzonych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego.
- Dopuszcza się możliwość podniesienia śródrocznej i rocznej oceny ucznia w sytuacji, gdy średnia ważona, na podstawie której ustalona jest ocena, znajduje się w górnym przedziale danej oceny klasyfikacyjnej. Decyzja należy do nauczyciela i jest ostateczna.

9. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ, NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- uczeń ma wysoką frekwencję (nie niższą, niż 80%); jest obecny na większości zapowiadanych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności; ma usprawiedliwione wszystkie nieobecności; korzysta z proponowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym z dodatkowych zajęć;
- czynnikiem wpływającym na podniesienie oceny może być aktywność podczas lekcji i wykonywanie dodatkowych zadań.